

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

PLAÇA DEL POBLE

De quina crisi parlem?

N'hi ha que fabriquen ignorància

Aviat farà dos anys, el 14 de març, que no fem res més que parlar de crisi. Sabem que una crisi és un moment excepcional en el qual es decideix la supervivència d'una institució, o d'un país.

En aquest moment excepcional es pot recuperar la normalitat anterior o es poden dur a terme transformacions, polítiques o institucionals, per garantir la supervivència de les institucions, o del país.

Com escrivia Antoni Gutiérrez Rubi a *La Vanguardia*, el dia 2 de setembre de 2021 "hem d'estimular debats que releguin els beneïts al racó de pensar."

També coincideixo amb el catedràtic de filosofia política Daniel Innerarity quan afirma (*La Vanguardia*, 27 de novembre del 2021) que "els diagnòstics que es fan estan plens d'interrogants i d'aspectes controvertits, no hi ha una unanimitat pel que fa a les solucions i no podem donar per fet que disposem dels instruments adequats per a fer-hi front."

Avui, per trobar el camí d'una proposta política que pugui treure el país del pou, es necessita, com escriu Antoni Gutiérrez Rubi a *La Vanguardia* el 16 de desembre del 2021, "estudi, anàlisi, proposta. Mètode de deliberació, decisió i execució. I un procés d'innovació i creativitat fortament lligat a la data dura i els elements estructurals, siguin geopolítics, econòmics o demogràfics, per posar alguns exemples."

Però hem de constatar, per

lamentar-ho, que els interessos creats van diluint en el temps el procés que ha de portar a l'adopció de decisions, per la qual cosa aconseguen –els que volen evitar les decisions– que un problema es torni invisible. És el que s'ha definit com a "producció cultural de la ignorància".

Sabem que la societat andorrana ja era ben lluny de ser estable i equilibrada abans de la pandèmia.

És insuportable tanta suficiència reiterada a la roda de premsa de cada dimecres

I també hem de reconèixer que hi ha molts interrogants, i no hi ha unanimitat, pel que fa a les solucions per sortir de la crisi actual.

Per això comparteixo el que diu Daniel Innerarity "(...)" que no estem preparats per viure i governar un món en què no hi ha crisis, sinó que és crític, on les societats i els governs viuen enmig d'una inestabilitat més gran de la que són capaços de gestionar."

Estic convençut que es fa difícil comprendre i gestionar la situació. Els que mai hem compartit les teories de l'anomenada "regla d'or" pressupostària no hem pas protestat quan el dèficit pressupostari i l'endeutament públic s'han convertit, a causa de la pandèmia, en uns instruments i no pas en la finalitat de

les finances públiques.

Enmig d'aquesta espantosa crisi que se'ns abriga al damunt, el que l'economista francès Jean Paul Fitoussi ha definit com "l'avarícia pública" ja no pot anar del bracet amb la Covid.

La crisi ha recordat al Govern liberal-conservador la seva veritable missió en l'estat de dret democràtic i social que defineix la Constitució: protegir la població i no pas descosir els sistemes de protecció social per afeblir-los.

Haurien de baixar del pedestal on s'han encimbellat i reconèixer que la seva capacitat de comprensió i gestió es veu sobrepassada.

Tanta suficiència reiterada cada dimecres en roda de premsa esdevé insuportable.

Ja no poden continuar en la seva cursa a la mercantilització, entesa com l'aposta per la inseguretat de les persones. Però segueixen amb la sonsònia de modificar la protecció social i el sistema de pensions de jubilació.

Necessitem diàleg. Un diàleg entre els actors socials, econòmics i polítics del país.

Mentre esperem el diàleg que no arriba la degeneració econòmica que el nostre país ha patit a cavall dels darrers deu anys ha portat també a una degradació de les relacions socials. Es busca més salvaguardar la posició personal que no pas defensar l'interès general.

La cohesió social està malmeusa i cal urgentment reconstruir-la.

Per això caldria que la gent s'acostumés a pensar.